fundación GALICIA EUROPA

Análise FGE

Semestre Europeo en clave galega

Coñécese como "Semestre Europeo" o **ciclo de coordinación das políticas económicas, orzamentarias, sociais e de emprego dentro da UE**, políticas cuxa competencia recae con carácter xeral nos Estados membros e as súas entidades subnacionais en función da organización de cada un.

Data de publicación: outubro de 2021

Contacto: bruselas@fundaciongaliciaeuropa.eu

Xacobeo 21·22

Taboa de contido

1. Introdución 3
   - Fases do Semestre Europeo 3
   - Escasa dimensión territorial 4
   - Participación das CCAA no Semestre Europeo 5
   - Repercusións no Plan de Recuperación para Europa 7
2. Semestre Europeo 2022 8
   - Situación de España no Informe País 8
   - Recomendacións 2022 para España 11
3. Participación da Xunta no Semestre Europeo 13
4. Participación da Xunta no Plan de Recuperación e Resiliencia 14
5. Mensaxes políticas para a súa adopción no Consello da Xunta 15
6. Documentación 16

6 de outubro de 2022

1. Introdución

Coñécese como "Semestre Europeo" ao **ciclo de coordinación das políticas económicas, orzamentarias, sociais e de emprego dentro da UE**. Políticas cuxa competencia recae con carácter xeral nos Estados membros e as súas entidades subnacionais en función da organización de cada un. A base xurídica deste exercicio de coordinación atópase no artigo 121 do TFUE, que outorga ao Consello a facultade de adoptar directrices xerais para as políticas económicas dos Estados membros a partir dunha proposta da Comisión e previa aprobación dos xefes de Estado e dos Estados membros reunidos no Consello Europeo. **Algunhas voces critican a falta de lexitimidade democrática deste proceso, xa que as directrices xerais previstas no tratado convertéronse agora en recomendacións moi concretas e cun peso cada vez maior nas políticas nacionais que, ademais, están vinculadas á recepción de fondos comunitarios.**

Inicialmente centrado nos primeiros seis meses de cada ano (de aí o seu nome), este proceso abarca actualmente case todo o ano, constituíndo o proceso clave da gobernanza económica da Unión Europea. Foi creado como consecuencia da crise de 2008, que demostrou a necesidade de reforzar esta gobernanza e mellorar a coordinación das políticas sociais nacionais.

Os procedementos de coordinación das políticas económicas e sociais que existían antes de 2010 baixo un "método aberto de coordinación" aplicáronse de forma independente entre si. Os Estados membros viron entón a necesidade de sincronizar a temporalización destes procedementos para axilizar o proceso e facer máis acordes os obxectivos das políticas nacionais orzamentarias, sociais, de crecemento e de emprego, tendo ao mesmo tempo en conta os obxectivos marcados a nivel da UE. Polo tanto, a través deste ciclo de coordinación, os **Estados membros deben axustar as súas políticas orzamentarias e económicas ás normas acordadas a nivel comunitario.**

Púxose en marcha por primeira vez en 2011 e desde entón o proceso estendeuse a máis áreas políticas. Actualmente, integra:

- As **reformas estruturais, dedicadas a promover o crecemento e o emprego.**
- As **políticas sociais e de emprego**, en consonancia cos principios do Pilar Europeo de Dereitos Sociais, compromiso político adoptado en 2017 entre todos os Estados membros e as tres institucións comunitarias que establece 20 principios fundamentais para acadar unha Europa social forte nos ámbitos da igualdade. oportunidades, acceso ao mercado laboral, condicións de traballo xustas e protección e inclusión social.
- As **reformas estruturais** establecidas nos plans nacionais de recuperación e resiliencia.
- **Políticas orzamentarias**, para garantir a sustentabilidade das finanzas públicas de acordo co Pacto de Estabilidade e Crecemento.
- A **prevención de desequilibrios** macroeconómicos excesivos.

En decembro de 2019, a Comunicación da Comisión sobre o Pacto Verde Europeo anunciou a intención de **integrar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible das Nacións Unidas no proceso do Semestre Europeo**.

Como consecuencia da pandemia de **COVID-19** e do instrumento de recuperación posto en marcha, **NextGenerationEU**, os Estados membros tiveron que elaborar **plans nacionais de recuperación e resiliencia** que debían ter en conta as recomendacións específicas por país do Semestre Europeo para os anos 2019 e 2020. Por este motivo, a implantación do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (programa principal do instrumento de recuperación temporal NextGenerationEU) está agora moi vinculada ao Semestre Europeo.

Fases do Semestre Europeo

1. novembro – decembro. Fase preparatoria. A partir da análise dos proxectos de orzamentos nacionais para o ano seguinte, a Comisión Europea fai un seguimento das recomendacións formuladas en xuño en relación coas políticas orzamentarias e estruturais. A Comisión avalía a situación no denominado "paquete de outono", que inclúe a Enquisa Anual de Crecemento (EPAC), o Informe sobre o Mecanismo de Alerta Temperá (relacionado co Pacto de Estabilidade e Crecemento) e o proxecto de Recomendación para a zona euro.

2. Xaneiro – marzo. Orientacións políticas a nivel da UE. O Consello examina esta análise e os xefes de Estado e de Goberno (Consello Europeo) emiten directrices políticas aos Estados membros para que describan os seus propios obxectivos, prioridades e plans.

3. Abril – xuño. Recomendacións específicas por país. Os Estados membros preparan os seus programas nacionais de reforma que deberán ser entregados á Comisión Europea en abril. En base a eles, a Comisión Europea propón no chamado "paquete de primavera" recomendacións específicas por país baseadas en informes exhaustivos por países. Estas recomendacións son aprobadas polo Consello Europeo de xuño e logo aprobadas formalmente polo Consello. Adoitan adoptarse con moi poucas modificacións en comparación coa proposta da Comisión.

4. Xullo – Outubro. Fase de aplicación. Os Estados membros deben ter en conta as recomendacións no proceso de decisión nacional sobre o orzamento nacional para o ano seguinte.

Escasa dimensión territorial

Xa no seu ditame de 2017 "Mellorar a gobernanza do Semestre Europeo", o Comité Europeo das Rexións (CdR) sinala que os entes locais e rexionais –a pesar das súas amplas competencias e atribucións, o seu papel na aplicación de máis do 40% dos recomendacións específicas por país e a súa responsabilidade en máis do 50% do investimento público– non están suficientemente implicadas no Semestre Europeo, en particular no deseño e implementación dos programas nacionais de reforma. Denuncia ademais que este proceso de coordinación se basea en diversas análises que non teñen en conta de forma sistemática as diferenzas territoriais nos retos e oportunidades dos Estados membros polas diferentes condicións de partida e os distintos recursos das rexións e cidades.

Por iso**, o CDR reclama o desenvolvemento dun código de conduta que dote ao Semestre Europeo dunha dimensión territorial**, tanto no que se refire á fase de análise (enriquecemento do Estudo Anual de Prospectiva de Crecemento, dos programas nacionais de reforma e das recomendacións específicas por país mediante análises). das tendencias territoriais e do impacto territorial das políticas da UE) e á fase operativa (que prevé unha participación maior e máis sistemática dos entes locais e rexionais e que se basea en enfoques de colaboración e gobernanza multinivel).

Segundo un estudo encargado polo CDR, en 2019 un total de 137 recomendacións dirixíronse directa ou indirectamente aos entes rexionais, ou tiveron impacto territorial, fronte ás 120 de 2018. Isto supón preto do 62% do total das recomendacións, o que confirma o papel esencial dos concellos e rexións na implementación das RSC e a necesidade de implicalos no deseño dos programas nacionais de reforma.

No ditame "A economía da UE despois da COVID-19: implicacións para a gobernanza económica", adoptado en abril de 2022, o CDR reitera a súa proposta de código de conduta para implicar ás autoridades locais e rexionais no Semestre Europeo. Isto podería subsanar a falta de eficacia do Semestre tendo máis en conta as realidades locais e rexionais. A aplicación dun código de conduta é aínda máis necesaria xa que os plans nacionais de recuperación e resiliencia baséanse nas recomendacións por país do Semestre Europeo. O CDR tamén considera que esta reorientación do Semestre podería reforzar a lexitimidade democrática do sistema europeo de gobernanza económica, aínda demasiado feble.

Tras as achegas do CDR, as conclusións da **Conferencia sobre o Futuro de Europa** -un amplo proceso de reflexión e consulta cidadá celebrada entre maio de 2021 e maio de 2022- reclaman tamén "unha reforma do Semestre Europeo con vistas a aumentar a súa lexitimidade democrática e a implicación dos entes locais e rexionais a través dun 'código de conduta' modelado no Código de conduta sobre asociacións nos Fondos Estruturais".

Participación das CCAA no Semestre Europeo

Nas sucesivas recomendacións dadas a España nos últimos anos, moitas se referiron a políticas trasladadas ás comunidades autónomas, como as políticas sociais, educativas e de emprego, o fomento da I+D ou a política industrial.

Por exemplo, entre as recomendacións en materia de políticas sociais, reiteráronse as demandas en relación ao reforzo dos servizos aos desempregados e ao apoio ás familias mediante unha maior eficacia dos réximes autonómicos de renda mínima. No ámbito educativo, urxe reducir o abandono escolar temperán e mellorar os resultados educativos, tendo en conta as disparidades rexionais, así como unha mellor adaptación da educación ao mercado laboral.

Non obstante, os programas nacionais de reforma que elabora cada ano a Administración Xeral do Estado non integran de forma sistemática as políticas rexionais para dar resposta ás recomendacións formuladas no marco do Semestre Europeo. Limítanse a explicar accións a nivel nacional e citar un exemplo de políticas rexionais. Estes programas dan conta da consulta ás comunidades autónomas a través de conferencias sectoriais. No programa de reformas de 2022, no que se recollen as recomendacións realizadas nos anos 19, 20 e 21, obsérvase unha maior integración das medidas implantadas polas comunidades autónomas, aínda que non de forma sistemática.

Esta falta de coordinación entre os distintos niveis de goberno púxose de manifesto nas sucesivas recomendacións a España. Por exemplo, nos de 2019, sinalouse**: "Unha coordinación máis estreita e sostida entre as autoridades nacionais e rexionais podería aumentar a eficacia das políticas. O alto grao de descentralización en España converte ás comunidades autónomas en actores fundamentais na aplicación exitosa das políticas e reformas. Nos ámbitos de actuación nos que interveñen administracións tanto a nivel nacional como autonómico na aplicación das reformas, a coordinación e a rendición de contas seguen a ser un reto"**.

Por iso, unha das reformas que o Goberno contemplou no Plan Español de Recuperación, Transformación e Resiliencia, é a mellora da coordinación entre os distintos niveis da Administración e o reforzo das conferencias sectoriais.

Repercusións no Plan de Recuperación para Europa

En parte, como consecuencia da falta de dimensión territorial do Semestre Europeo, o deseño e execución do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR) mantén unha perspectiva centralizadora nos Estados membros.

Así o sinala o CDR no seu ditame de febreiro de 2022 sobre a execución deste mecanismo: "As entidades locais e rexionais non participaron suficientemente na elaboración dos plans nacionais de recuperación e resiliencia e, na maioría dos casos, non é posible determinar a medida na que se incorporou a contribución destes entes aos plans nacionais". Sinala ademais a importancia crucial de implementar estes plans "en estreita colaboración coas autoridades locais e rexionais, os interlocutores sociais e as ONG, baseándose no principio de subsidiariedade, a gobernanza multinivel e o enfoque integrado e ascendente". O **CDR lamenta que o desenvolvemento destes plans "foi un proceso de arriba abaixo na maioría dos Estados membros, o que supón un risco de centralización dos principais investimentos públicos e, en definitiva, afecta ao éxito do MRR".**

Tendo en conta que as entidades rexionais (CCAA) e locais son as receptoras ou actores básicos deste financiamento (responsables da súa execución), é necesaria a súa participación no deseño, en coherencia tamén coa cohesión territorial (un dos catro eixos do MRR), e cunha das recomendacións reiteradas a España no marco do Semestre Europeo: a mellora da coordinación entre as distintas administracións españolas.

2. Semestre Europeo 2022

O paquete de primavera do Semestre Europeo de 2022, que a Comisión Europea publicou en maio, ofrece aos Estados membros apoio e orientación dous anos despois do primeiro impacto da pandemia de COVID-19 e no medio da invasión de Ucraína por parte de Rusia, polo que está fortemente vinculado a o Mecanismo de Recuperación da Resiliencia e REPowerEU, o plan europeo para facer que Europa sexa independente dos combustibles fósiles rusos. As prioridades políticas do Semestre Europeo tamén están aliñadas por primeira vez cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS).

Situación de España en el Informe País

A recuperación económica de España está en marcha, pero as vulnerabilidades permanecen. A pandemia de COVID-19 interrompeu seis anos de forte crecemento económico e de creación de emprego dinámico. Despois do choque inicial da pandemia, a resiliencia do mercado laboral está a sustentar a recuperación, a diferenza da crise de 2008-2013 na que a caída do emprego case duplicou a caída do PIB.

As disparidades rexionais persisten en España, e tamén entre as zonas urbanas e as rurais. A pandemia tivo consecuencias asimétricas nas rexións españolas, afectando máis ás rexións cuxa economía depende máis do turismo. Algúns indicadores socioeconómicos, como os relativos ao desemprego, a pobreza e a competitividade, mostran importantes disparidades territoriais. No anexo 15 do informe explícanse estes indicadores:

- **PIB per cápita** en 2019, con valores entre o 124% en Madrid e o 67% en Andalucía. Galicia: 82%.
- **Produtividade:** o valor engadido bruto por persoa ocupada varía entre o 112% no País Vasco e comunidades como Canarias con valores inferiores ao 90%. Galicia: 97% cun crecemento do 1,27% entre 2010 e 2019, por riba da media española (0,77%) e europea (1%).
- **A taxa de desemprego,** que en 2020 foi superior á media comunitaria en todas as comunidades autónomas, aínda que persisten importantes disparidades entre as máis baixas (10-11%) da Rioxa ou País Vasco e as que superaron o 22%. en Canarias e Andalucía. Galicia segue por debaixo da media estatal, cun 12%. A pandemia tivo un maior impacto no desemprego en comunidades de alta intensidade turística como Baleares e Canarias.
- **As emisións de CO2 dos combustibles fósiles per cápita** tamén presentan unha gran disparidade entre as 21,6 toneladas de Asturias e as 2,4 de Melilla. Galicia sitúase algo por riba da media española (6,10) con 7,4 toneladas. Esta disparidade de retos entre os distintos CC. AA. Require grandes esforzos para manter a España nun camiño que lle permita acadar os obxectivos climáticos de 2030.
- A produción de enerxías renovables está moi concentrada en determinadas comunidades autónomas: **practicamente a metade da electricidade xerada a partir de enerxías renovables prodúcese en Castela e León, Galicia e Andalucía.** Por outra banda, as emisións de CO2 concéntranse en Comunidades Autónomas con industria pesada que terán que adaptar os seus procesos á transición ecolóxica.

- **O gasto en I+D sitúa a España no 1,24%,** lonxe do obxectivo europeo do 3%, con fortes disparidades tamén entre o 2% no País Vasco e o 0,4% en Baleares. Galicia sitúase no 0,94%.
- **O rendemento en innovación de España** aumentou un 13,4% entre 2014 e 2021 (un 16% no caso de Galicia), pero segue por debaixo da media comunitaria (96%). As taxas de innovación do País Vasco, Madrid, Navarra e Cataluña superan o 110% da media da UE, mentres que as de Castela-A Mancha, Estremadura e Canarias seguen sendo inferiores ao 75%. Galicia recibe a cualificación de "innovador baixo moderado", cun 90,7% da media europea.

En conclusión, Galicia destaca de forma positiva neste informe polo aumento da produtividade dos últimos anos e a súa gran capacidade para producir enerxías renovables. Pola contra, os resultados en investigación e innovación, a pesar dos esforzos investidos, seguen por debaixo da media española e europea.

As medidas extraordinarias adoptadas para facer fronte á crise da COVID-19 supuxeron un importante deterioro das finanzas públicas, que se está subsanando paulatinamente. Prevese que o déficit diminúe do 6,9% do PIB en 2021 ao 4,9% en 2022 e ao 4,4% en 2023, e prevese que a débeda pública pase do 115,1% en 2021 ao 113,7% en 2023. As repercusións da progresiva eliminación de as restantes medidas de apoio relacionadas co COVID-19 son incertas: as autoridades ampliaron recentemente o vencemento dos préstamos con garantía pública e o seu período de carencia nos sectores máis afectados polo aumento do custo da enerxía. Non obstante, persiste a incerteza sobre as repercusións que a súa supresión podería ter na situación financeira do sector privado. Ademais, o nivel excesivo de endebedamento pode afectar á produtividade das empresas ao reducir a súa capacidade para investir en capital, innovación ou competencias.

A economía española caracterízase aínda por un gran volume de débeda externa e interna, tanto pública como privada, nun contexto de alto paro e produtividade relativamente baixa. Espérase unha mellora paulatina, grazas ao crecemento sostido do PIB e á implantación exitosa do Plan de Recuperación e Resiliencia. A aceleración do envellecemento da poboación supón unha presión adicional sobre o gasto público, dificultando a corrección do déficit orzamentario estrutural a medio ou longo prazo. Son necesarias políticas de fomento do crecemento para facilitar a redución dos elevados niveis de débeda privada.

Espérase que a posta en marcha do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia incremente a resiliencia da economía española. O gasto eficiente e selectivo, centrado na transición verde e dixital, debería ter efectos positivos sobre a produtividade e apoiar a recuperación mediante un crecemento inclusivo. Espérase que a economía mellore a súa competitividade de custos durante a recuperación a pesar das fortes presións inflacionistas.

A pesar da limitada exposición a Rusia e Ucraína, os altos prezos da enerxía e os seus efectos de contaxio no comercio teñen un impacto significativo na economía. Polo tanto, espérase que a recuperación total da crise pandémica se atrase ata mediados de 2023. Aínda que España ten un conxunto moi diversificado de provedores de petróleo e gas, a dependencia global dos abastecementos enerxéticos estranxeiros fai que a economía española sexa especialmente sensible ás variacións do mercado mundial. prezos. As medidas adoptadas polo Goberno dan

prioridade ao control dos prezos minoristas da enerxía e ao apoio aos fogares vulnerables, pero poden non ser suficientes para conter os efectos negativos inducidos.

España avanzou na consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) da ONU, pero está por detrás da UE en varios ámbitos:

- A transición ecolóxica require de intervencións a gran escala para conseguir unha redución do 23 % das emisións en 2030 e a neutralidade climática en 2050.
- O aumento da produtividade segue freado por factores estruturais como a insuficiente innovación e dixitalización, a inadecuación das cualificacións para o mercado laboral ou a escasa eficiencia da Administración pública.
- A pandemia agravou os retos en materia de emprego, equidade e inclusión, especialmente no relativo á igualdade de oportunidades dos mozos, as deficiencias estruturais do mercado laboral e os índices de pobreza.

Sobre o **Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia** de España, o informe describe as medidas encamiñadas a superar unha serie de retos estruturais que consisten en:

- Promover a descarbonización do sector enerxético e promover a mobilidade sostible.
- Contribuír a mitigar os efectos adversos do cambio climático.
- Apoiar a transición dixital na Administración Pública, industria e pemes.
- Investir en competencias e inclusión dixitais, intelixencia artificial, ciberseguridade e conectividade, e na dixitalización do sector turístico e dos sistemas culturais.
- Adoptar reformas do mercado laboral dirixidas a reducir a elevada proporción de traballadores con contrato temporal.
- Apoiar a reciclaxe e a mellora profesional dos traballadores.
- Reforzar a resiliencia económica e social promovendo a redución do abandono escolar temperán, e mellorando a empregabilidade.

Más aló das reformas e inversións no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, para España sería conveniente:

- **Acelerar o desenvolvemento das enerxías renovables,** facendo fincapé nas instalacións descentralizadas e no autoconsumo, en particular simplificando aínda máis os procedementos de concesión de autorizacións e mellorando o acceso á rede eléctrica.
- **Apoiar investimentos complementarios en almacenamento**, infraestrutura de rede, electrificación de edificios e transporte e hidróxeno renovable.
- **Integrar de forma efectiva a España no mercado único enerxético** ampliando a capacidade de interconexión enerxética.
- **Promover reformas importantes e unha oferta suficiente de vivendas accesibles,** eficientes enerxeticamente e sociais e loitar contra a pobreza enerxética.
- **Incrementar a reciclaxe de residuos urbanos** e o uso circular dos materiais introducindo reformas encamiñadas a favorecer a coordinación entre os distintos niveis da Administración.
- **Realizar investimentos para cumprir coas obrigas de recollida selectiva de residuos e reciclaxe,** e para seguir desenvolvendo a capacidade de reutilización da auga.

- **Reducir o déficit orzamentario estrutural das Administracións públicas** e consolidar as expectativas fiscais para afrontar a evolución demográfica.
- **Fomentar o investimento en áreas que potencien a produtividade**, como a innovación, a cualificación e a competitividade estratéxica.
- **Reducir a brecha entre comunidades autónomas, e tamén entre zonas urbanas e rurais,** aproveitando o uso efectivo do financiamento proporcionado polo Mecanismo de Recuperación e Resiliencia e outros fondos comunitarios.
- **Reforzar aínda máis a capacidade administrativa para garantir a absorción efectiva dos fondos** e un maior impacto do PRTR e doutros fondos da UE e nacionais.

Máis información: Informe país España 2022

Recomendacións 2022 a España

A partir do diagnóstico realizado no Country Report, a Comisión Europea propuxo catro recomendacións que foron avaladas polo Consello o pasado 17 de xuño e polos xefes de Estado e de Goberno unha semana despois, sendo publicadas no Diario Oficial da UE o 1 de xuño de setembro.

28 puntos introdutorios resumen a situación económica e fiscal segundo o Informe de País e, a continuación, dan as seguintes recomendacións:

1. **Ámbito fiscal**

   En 2023, garantir unha política fiscal prudente, en particular limitando o aumento do gasto corrente financiado internamente por debaixo do crecemento potencial a medio prazo, tendo en conta a continuación do apoio temporal e específico a favor dos fogares e das empresas máis vulnerables á suba dos prezos da enerxía. e persoas que saen de Ucraína. Estar disposto a axustar os seus gastos actuais á situación cambiante. Aumentar o investimento público nos ámbitos da transición verde e dixital e da seguridade do abastecemento enerxético, en particular mediante o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, o plan REPowerEU e outros fondos da UE. Para o período posterior a 2023, levar a cabo unha política fiscal orientada a acadar posicións fiscais prudentes a medio prazo e garantir unha redución gradual crible da débeda e a sustentabilidade das finanzas públicas a medio prazo, mediante a consolidación gradual, o investimento e as reformas.

2. **Execución do MRR e programación 21-27 dos fondos estruturais**

   Proceder á execución do seu Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, de acordo cos fitos e obxectivos recollidos na Decisión de execución do Consello do 13 de xullo de 2021. Presentar os documentos de programación da política de cohesión 2021 2027 con vistas a finalizar as súas negociacións coa Comisión e, a continuación, iniciar a súa aplicación.

3. **Elementos a mellorar no Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia**

   Aumentar as taxas de reciclaxe para acadar os obxectivos da UE e promover a economía circular fomentando a coordinación entre todos os niveis de goberno e realizando novos

investimentos para cumprir coas súas obrigas en materia de recollida selectiva e reciclaxe de residuos, así como promover a reutilización da auga.

4. Política enerxética

Reducir a dependencia global dos combustibles fósiles. Acelerar o desenvolvemento das enerxías renovables, facendo fincapé nas instalacións descentralizadas e no autoconsumo, en particular simplificando aínda máis os procedementos de concesión de autorizacións e mellorando o acceso á rede eléctrica. Apoiar investimentos complementarios en almacenamento, infraestrutura de rede, electrificación de edificios e transporte e hidróxeno renovable. Aumentar a capacidade de interconexión enerxética. Aumentar a dispoñibilidade de vivendas sociais enerxéticamente eficientes e accesibles, especialmente a través da renovación.

3. Participación da Xunta no Semestre Europeo

Descoñecemos que o diagnóstico da situación económica de España e as recomendacións do Consello Europeo sexan comunicadas ou explicadas expresamente ás comunidades autónomas, aínda que están implícitas en todo o que se solicita ao Ministerio de Facenda, por exemplo, especialmente en relación coas recomendacións 1 e 2. No caso das demais recomendacións, de carácter máis sectorial, descoñecemos que sexan informadas nas distintas xornadas sectoriais.

Pola contra, á hora de analizar o cumprimento destas recomendacións para a elaboración do Programa Nacional de Reformas para cada ano, o Goberno central si realiza unha solicitude de información ás comunidades autónomas a principios de ano sobre as medidas adoptadas. A dita solicitude realízase mediante escrito do Ministerio de Economía e Empresa dirixido á Vicepresidencia 1ª e á Consellería de Economía, Industria e Innovación, acompañado dunha folla de cálculo a cubrir na que se detallan as recomendacións específicas para España. Dende a Vicepresidencia 1ª remítese á Consellería de Facenda e Administracións Públicas, que á súa vez coordina e supervisa a recollida de información do resto das consellerías implicadas e, no seu caso, achega a documentación sobre a execución dos fondos.

Na devandita folla de cálculo, os Ministerios completan as medidas que, no ámbito das súas competencias, se desenvolveron recentemente ou se desenvolverán durante ese ano para contribuír ao cumprimento de cada unha das recomendacións específicas dirixidas a España. A documentación é enviada posteriormente desde a VP 1ª ao Goberno central.

Na última solicitude de febreiro de 2022 detállanse as medidas desenvolvidas no ámbito das recomendacións de 2019, 2020 e 2021, distintas das recollidas no Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, en materias como a consolidación fiscal, o emprego, medio ambiente ou innovación.

A Consellería de Facenda recolle na súa páxina web un apartado específico relacionado coa gobernanza económica da UE no que se explica o proceso do Semestre Europeo e se vincula coas recomendacións do Consello Europeo de cada ano, así como o resto de os documentos asociados a este proceso: previsións económicas da UE, programas de estabilidade, PNR, etc., por orde cronolóxica.

4. Participación da Xunta no Plan nacional de Recuperación, Transformación e Resiliencia

Nas xornadas sectoriais, a Administración xeral do Estado marca as pautas de uso dos recursos do MRR. As comunidades autónomas non teñen outra opción que adherirse a elas sen ter a oportunidade de facer valer as particularidades e necesidades (diversas) dos distintos territorios. Isto dificulta unha xestión eficiente e coherente dos fondos MRR así como a xeración de sinerxías.

O informe sobre a execución do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia elaborado polo Goberno de España dedica un pequeno apartado (3.4) a abordar a co-gobernanza coas comunidades autónomas e as entidades locais. Refírese á Conferencia Sectorial do Plan de Recuperación, presidida polo conselleiro de Facenda e Administracións Públicas, na que participan todas as Comunidades e Cidades Autónomas e un representante da FEMP, que se reuniu en tres ocasións e que a súa actuación debe complementarse con o das Conferencias Sectoriais.

Aínda que é certo que o Plan Español de Recuperación, Transformación e Resiliencia ten en conta a recomendación concreta de mellorar a coordinación entre as distintas administracións, polo momento non vemos actuacións importantes encamiñadas a esta mellora. As xornadas sectoriais deben mellorar o seu funcionamento. Son un instrumento necesario para fixar os criterios obxectivos que serven de base para a distribución territorial dos fondos. A forma de xestión na que se empregan na actualidade dista moito do enfoque integrado e ascendente que demanda o Comité das Rexións e da correcta distribución das competencias que establece a Constitución, os Estatutos de Autonomía e na normativa do réxime local.

5. Mensaxes políticas para a súa adopción no Consello da Xunta

- **O Consello da Xunta comprométese a tomar nota anualmente das recomendacións específicas da UE a España** para integralas adecuadamente no desenvolvemento das súas políticas.

- **A Xunta esixe ao Goberno un mecanismo de coordinación eficaz para traballar no marco do Semestre Europeo**, de acordo coa distribución de competencias recollida na Constitución Española e nos Estatutos de Autonomía. Xa sexa nas diferentes conferencias sectoriais ou nun foro específico, as comunidades autónomas deberían coñecer de primeira man o diagnóstico realizado pola Comisión Europea e as recomendacións que o Consello Europeo dea a España para poder traballar de forma coordinada e aportar os matices necesarios en función das singularidades de cada comunidade.

- **Galicia agarda con impaciencia a mellora do funcionamento das conferencias sectoriais**, único instrumento existente ata a data que pode garantir unha adecuada gobernanza multinivel nun Estado tan descentralizado como o noso, e amosa a súa colaboración para fortalecer este instrumento, para que se converta nun verdadeiro foro de diálogo e coordinación entre o Estado e as comunidades autónomas.

- **A Xunta esixe ao Goberno un mecanismo de consulta eficaz ás comunidades autónomas para que se teña en conta a súa contribución na definición das actuacións que se financiarán cos recursos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia**, que respondan ás diferentes prioridades estratéxicas autonómicas das CC.AA. e de Galicia, en particular. A consulta debe facerse sobre a base do principio de subsidiariedade, gobernanza multinivel e un enfoque integrado e ascendente.

- Unha vez estudadas as recomendacións dadas en 2022, a Xunta de Galicia ponse a disposición do Goberno de España para seguir contribuíndo á elaboración do próximo Programa Nacional de Reformas. Estas recomendacións foron tidas en conta para a elaboración do Plan Estratéxico Galego 2022-2030 que vén de ser avalado polo Parlamento de Galicia, así como no proceso de elaboración dos programas do fondo da Política de Cohesión do marco financeiro 2021-2027.

6. Documentación

- Recomendación do Consello, de 12 de xullo de 2022, relativa ao Programa Nacional de Reformas de 2022 de España e pola que se emite un ditame do Consello sobre o Programa de Estabilidade de 2022 de España (DOUE 01.09.2022 C 334)
- Informe País España 2022
- Programa Nacional de Reformas. España 2022.
- Todos os documentos referidos a España no marco del Semestre Europeo